

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3540

Vragen van het lid **Sjoerdsma** (D66) aan de Ministers van Buitenlandse Zaken en van Veiligheid en Justitie over *het artikel «Ze dacht dat Nederland veilig was»* (ingezonden 15 augustus 2016).

Antwoord van Minister **Koenders** (Buitenlandse Zaken) en van Minister **Van der Steur** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 15 september 2016).

Vraag 1

Bent u bekend met het NRC-artikel «Ze dacht dat Nederland veilig was»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Kunt u deze berichten over intimidatie en bedreigingen aan het adres van Nada Kiswanson bevestigen?

Antwoord 2

Er is een strafrechtelijk onderzoek gaande naar de bedreigingen aan het adres van mevrouw Kiswanson. Dat onderzoek is februari dit jaar begonnen. Vanwege het onderzoek kan het kabinet niet op details reageren.

Vraag 3

Deelt u de mening dat het onaanvaardbaar is dat mensenrechtenjuristen die in Nederland onderzoek doen naar mensenrechtenschendingen geïntimideerd en bedreigd worden? Bent u bereid u hierover publiekelijk uit te spreken?

Antwoord 3

Ja. Het werk van mensenrechtenverdedigers waar ook ter wereld is van groot belang. De bescherming en ondersteuning van mensenrechtenverdedigers is één van de prioriteiten van het Nederlandse mensenrechtenbeleid. Mensenrechtenverdedigers voeren hun werk regelmatig uit onder zeer moeilijke omstandigheden en onder grote druk. Dat ook mensenrechtenverdedigers die zich in Nederland inzetten voor de bevordering van het werk van het Internationaal Strafhof dreigementen ontvangen en intimidatie ondervinden is onacceptabel.

¹ <http://www.nrc.nl/nieuws/2016/08/10/ze-dacht-dat-nederland-veilig-was-3652144-a1515668>

Vraag 4

Deelt u de mening dat Nederland als gastland van de internationale hoven en tribunalen een bijzondere verantwoordelijkheid heeft om de veiligheid van juristen en onderzoekers verbonden aan deze hoven en tribunalen te garanderen?

Antwoord 4

Ja. Het zetelverdrag van het Internationaal Strafhof bepaalt onder andere dat het gastland alle noodzakelijke maatregelen neemt ter vergemakkelijking van de procedure van de binnenkomst, het verblijf en de tewerkstelling van onder meer de ngo's die de verwezenlijking van het mandaat van het Strafhof ondersteunen.

Vraag 5

Wat voor stappen heeft u tot dusver ondernomen om de bedreigingen aan het adres van Nada Kiswanson te onderzoeken en haar bescherming te bieden?

Antwoord 5

Er is in het kader van het stelsel bewaken en beveiligen een aantal maatregelen genomen. Die kan het kabinet, vanwege de veiligheid van mevrouw Kiswanson, niet met u delen. Die maatregelen zijn overigens ruim voor het verschijnen van het aangehaalde krantenartikel genomen.

Vraag 6

Bent u bereid om de aanbeveling van Amnesty op te volgen en een centraal aanspreekpunt in te stellen voor medewerkers van internationale ngo's die de uitvoering van het mandaat van het Internationaal Strafhof steunen?

Antwoord 6

Als er aangifte wordt gedaan, bekijken politie en/of OM of een strafrechtelijk onderzoek geïndiceerd is. In deze concrete zaak loopt vanaf februari dit jaar een strafrechtelijk onderzoek.

Voor maatschappelijke organisaties die het werk van het Internationaal Strafhof ondersteunen bestaat er bovendien een consultatiemechanisme; het zetelverdrag van het Strafhof maakt hiervan melding. Het tripartite consultatiemechanisme tussen ngo's, Strafhof en gastland heeft als doel om het werk van bij het Strafhof betrokken ngo's in brede zin mogelijk te maken. Het Ministerie van Buitenlandse Zaken heeft naar aanleiding van deze kwestie in de periode na de aangifte van Mw. Kiswanson dit mechanisme geactiveerd. Het is bedoeling dat gastland, Strafhof en ngo's met regelmaat bijeen komen. Indien er in de toekomst onverhoopt sprake zou zijn van vermeende strafbare feiten jegens organisaties of personen die zijn betrokken bij het werk van het Strafhof, dan is het de bedoeling dat betreffende persoon, na aangifte bij de politie, daarvan tevens melding maakt bij het gastland (het Ministerie van Buitenlandse Zaken) en het Strafhof. Dit stelt gastland en Strafhof in staat om de situatie te monitoren; zo nodig kan er een spoedbijeenkomst belegd worden van het consultatiemechanisme.

Het eerste overleg in het kader van het consultatiemechanisme heeft op 13 juni plaatsgevonden tussen het Ministerie van Buitenlandse Zaken, het Openbaar Ministerie, het Internationaal Strafhof en de betrokken ngo's. Tijdens deze bijeenkomst hebben de ngo's kenbaar gemaakt op welke terreinen zij kwetsbaar zijn en ondersteuning wensen van het Strafhof en het gastland. Het gastland werkt naar aanleiding van deze bijeenkomst een transparant stappenplan uit voor betrokken ngo's met de handelwijze in het geval van een bedreiging. Heldere communicatielijnen tussen alle betrokkenen is daarbij het uitgangspunt. Een volgend overleg tussen gastland, Strafhof en ngo's in het kader van het consultatiemechanisme staat gepland voor september. Daarnaast is een briefing met veiligheidstips van het Openbaar Ministerie en de politie aan de ngo's voorzien voor oktober. Voor overige bijeenkomsten die naar aanleiding van deze specifieke zaak hebben plaatsgevonden wordt verwezen naar de beantwoording op vraag 7 van de Kamervragen van het lid Van Bommel (SP).